stanoviště pro vozidlo, ale tím nezprošťuje majitele vozidla povinnosti zjednati si souhlas vlastníka pozemku, neboť správní úřad nemůže míti ani na vůli, ani nemá moci zmocniti nebo oprávniti podnik k materiálnímu porušení soukromého práva. Dovolací soud nemá důvodu, aby se v souzené věci od zásady tam vyslovené odchýlil. Žalobní žádost není ani proti dobrým mravům, ani šikánou. To odůvodnil správně již odvolací soud, k jehož správným důvodům se ještě dodává, že se § 1295, odst. 2, obč. zák. na souzenou věc nehodí také proto, že jde na straně žalobce jen o výkon práva vlastnického, směřující, jak žalovaný sám připouští, k vyloučení autobusové dopravy žalovaného, který tímto podnikem konkuruje se žalobcem, a žaloba sleduje tudíž zřejmě vlastní prospěch, nikoli poškození žalovaného, jak ustanovení § 1295, odst. 2, obč. zák. u výkonu práva předpokládá. Není oprávněna konečně ani výtka dovolání, týkající se znění žalobní žádosti. Žalobce prokázal vlastnictví k celému pozemku č. parc. 2744 v Ch., zapsanému ve vložce č. 1 železniční knihy pro trať Ú.-t. dráhy, a žalovaný neprokázal, že mu přísluší soukromoprávní užívání jakéhokoli druhu i jen k některé části uvedeného pozemku. Nebylo proto příčiny, aby byl zákaz, jehož se žalobce domáhá, omezen na určitou část pozemku a na určitý druh vozidel. Zákazem užívati pozemku žalobce jako stanoviště pro vozidla všeho druhu, jest podle významu slova »stanoviště« míněno trvalé nebo občasné zastavování vozidel na určitém místě při výkonu pravidelné dopravy osob. Proto není důvodná obava žalovaného, že by mu žalobce na základě tohoto zákazu mohl též zabrániti v tom, aby zastavil svůj vůz na pozemku před nádražím za účelem podání nějakého zboží k dopravě.

Čís. 16132.

Pohledávky za podstatou (§ 49 konk. ř.) nejsou ani předmětem přihlášky ke konkursu (§ 104 konk. ř.) nebo zkušebního roku (§ 107 konk. ř.), ani se v konkursu nezjišťují (§ 111 konk. ř.), ani se nezapisují do seznamu přihlášek (§ 110 konk. ř.), nýbrž lze je vymáhati podle § 126 konk. ř., tedy i žalobou, která není vázána na předpisy konkursního řádu platícími pro konkursní pohledávky. Přihláška řečených pohledávek za podstatou ke konkursu i odkázání jich na pořad práva podle § 112 konk. ř. jsou právně bezvýznamné.

Pro žaloby o pohledávky za podstatou platí všeobecné předpisy civilního řádu soudního s omezením vytčeným v § 126, odst. 3, konk. ř. a lze je zažalovati určovací žalobou jen za podmínek § 228 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 25. května 1937, Rv I 2594/35.)

V roce 1927 žalobkyně jako poživatelka usedlosti č. p. 28 ve S. propachtovala manželům Bedřichovi a Růženě K. uvedenou usedlost na 14 po sobě jdoucích let, t. j. až do 31. prosince 1941. Mimo pachtovné převzali pachtýři i závazek zaplatiti veškeré daně připadající na pachtovní objekt ze svého anebo je žalobkyni nahraditi. Ježto jmenovaní pachtýři daně v částce 11.896 Kč 30 h nezaplatili, mezitím byl prohlášen

na jejich jmění konkurs a žalovaný správce konkursní podstaty nesouhlasil se zaplacením daní v uvedené částce přihlášených do konkursu, domáhá se žalobkyně na žalovaném správci konkursní podstaty Bedřicha a Růženy K-ových původně jednak zjištění, že pohledávka přihlášená žalobkyní v konkursu prohlášeném na jmění jmenovaných úpadců na zaplacení daní v částce 11.896 Kč 30 h s přísl. jest po právu a že má pořadí pohledávky za podstatou, jednak že správce konkursní podstaty jest povinen zaplatiti jí uvedenou pohledávku k rukám Dr. Herberta Sch. Řečený žalobní nárok omezila žalobkyně za sporu na zjištění zažalované pohledávky, vzavši návrh na plnění zpět. Poté pak omezila žalobkyně žalobní nárok na pouhé zjištění, že pohledávka shora dotčená, přihlášená žalobkyní v uvedeném konkursu, jest po právu, vypustivši ze žalobního návrhu určení pořadí pohledávky jako pohledávky za podstatou. Soud prvé stolice vyhověl žalobě podle omezeného žalobního návrhu. Odvolací soud co do částky 1.519 Kč s přísl. žalobu zamítl, jinak potvrdil rozsudek soudu prvé stolice.

Nejvyšší soud zamítl žalobu zcela.

Důvody:

Žalobkyně nezměnila právní důvod žalobního nároku, když jej opírala ve sporu právě tak o pachtovní smlouvu, jako v přihlášce ke konkursu. Nezměnila jej ani tím, že vypustila ze žalobního návrhu určení pořadí pohledávky jako pohledávky za podstatou, ani tím, že vypustila ze žalobního návrhu nárok na plnění a omezila jej jen na zjištění pravosti pohledávky, neboť stále trvala výslovně na tom, že uplatňuje pohledávku za podstatou podle § 49 č. 3 konk. ř. č. 64/1931 Sb. z. a n. Schází proto skutkový přednes pro předpoklad, že se žalobkyně za sporu rozhodla uplatniti konkursní pohledávku na místě původně zažalované pohledávky za podstatou. Trvá-li žalobkyně stále výslovně na tom, že jí jde o pohledávku za podstatou, pak jest i její přihláška pohledávky jako pohledávky za podstatou bezvýznamná a odkázání její na pořad práva podle § 112 konk. ř. jest neúčinné, poněvadž pohledávky za podstatou nemají býti přihlášeny (§ 104, odst. 1, konk. ř.), nejsou předmětem zkušebního roku (§ 107 konk. ř.), nezjišťují se v konkursu (§ 111 konk. ř.) a nezapisují se do seznamu přihlášek (§ 110 konk. ř.), nýbrž lze je vymáhati podle § 126 konk. ř., tedy i žalobou, která však není vázána předpisy konkursního řádu, platnými pro konkursní pohledávky (srv. § 113, odst. 2, konk. ř.). Platí proto pro žalobu o pohledávku za podstatou všeobecné předpisy civilního soudního řádu s omezením podle § 126, odst. 3, konk. ř. a není tedy zásadní překážky proti přípustnosti žaloby o pouhé určení, že pohledávka za podstatou jest po právu. Avšak předpokladem takové určovací žaloby, jako každé jiné žaloby, nedomáhající se pravosti konkursní pohledávky, jest podle § 228 c. ř. s. právní zájem na brzkém určení. Ale ten podstatný předpoklad není v souzeném případě splněn. Neboť žalobkyně nedolíčila a z jejího přednesu nijak neplyne, že nemůže žalovati přímo na plnění (§ 126 konk. ř.). Není-li vyloučeno, že může žalovati přímo na plnění, pak by musila dolíčiti a

dokázati, že má zvláštní právní zájem na tom, aby její právo bylo co nejdříve zjištěno soudním rozhodnutím přes to, že může žalovati o plnění (srv. rozh. č. 4498, 6015, 10155, 10233, 10331, 10942, 11150 a 12000 Sb. n. s.). To se však nestalo a jest proto pouhá samostatná určovací žaloba nepřípustná a bylo ji z toho důvodu zamítnouti. Pokud žalobkyně opírala svůj nárok také o zástavní právo (§ 1101 obč. zák.), uplatňovala tím oddělnou pohledávku, která podle § 12 konk. ř. není prohlášením konkursu dotčena, nikoliv tedy konkursní pohledávku podle § 105, odst. 3, konk. ř. a platí o ní tím spíše obdobně to, co bylo právě vyloženo.

Čís. 16133.

V exekučním řízení odloženém podle § 9 vlád. nař. č. 77/1936 lze pokračovati zejména za předpokladů vytčených v § 7 řeč. vlád. nař.

(Rozh. ze dne 25. května 1937, R II 200/37.)

Vymáhající věřitel navrhl, aby bylo pokračováno v odloženém dražebním řízení, týkajícím se nucené dražby nemovitosti povinného. Exekuční soud zamítl návrh. Důvody: Důvody uvedené vymáhajícím věřitelem v návrhu na pokračování v exekuci — obzvláště ve smyslu § 7 vlád. nař. č. 77/1936 Sb. z. a n. — neobstojí. Jak bylo šetřením zjištěno, nestaly se žádné změny ani v příčině živnosti povinného, ani co do znehodnocení jeho nemovitosti. Skutečnosti v tom směru uváděné vymáhajícím věřitelem nevznikly za exekučního řízení, nýbrž byly již zde před povolením exekuce, o niž jde, tedy před 16. září 1935. Rekursní soud nařídil prvému soudu, aby pokračoval v dražebním řízení. Důvody: Návrh na pokračování v dražebním řízení byl podán dne 14. listopadu 1936, tedy za účinnosti vládního nařízení ze dne 31. března 1936, č. 77 Sb. z. a n., jež dopouští odklady exekuci v míře omezenější, než tomu bylo podle zákona č. 34/1934 Sb. z. a n., vlád. nař. č. 142/1934 Sb. z. a n. a nařízení je prodlužujících. V § 1 vlád. nař. č. 77/1936 Sb. z. a n. je vytýčen okruh věcí, u nichž je v exekučních věcech proti nezaměstnaným možný odklad exekuce prodejem (dražbou), takže při všech ostatních věcech bude míti exekuce proti nezaměstnanému volný průchod. Podle § 1 č. 1 řeč. vlád. nař. jde o věci, které přímo slouží k ukojování přiměřených nutných potřeb nezaměstnaného a osob, které proti němu mají zákonný nárok na výživu. Při rozhodování, zda jde o věci uvedené v dotčeném § 1 č. 1, nelze pustiti se zřetele, že se tu stanoví požadavek, aby věci sloužily přímo k uspokojení přiměřených nutných potřeb dlužníka. Ten požadavek tu není splněn, poněvadž povinný bydlí v Č. T. a nikoli v H., kde jsou reality do dražby dané, a ze spisu vychází najevo, že jenom výtěžek z těchto realit, a nikoli přímo reality slouží k ukojování přiměřených nutných potřeb dlužníkových. Bylo proto rekursu vyhověno a usnesení v odpor vzaté změněno, jak se stalo, aniž bylo třeba obírati se dalšími vývody rekursu.

Nejvyšší soud uložil rekursnímu soudu nové rozhodnutí.